

خطبه های نماز جمعه مورخه ۱۳۹۶/۰۷/۲۸

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين حبيبا و حبيب اله العالمين الذي سمى فى السماء باحمد و فى الارضين بابى القاسم محمد (صلى الله عليه و آله و سلم) و على اهل بيته الطاهرين و لعنت الله على اعدائهم اجمعين من الآن الى يوم لقاء رب العالمين. اما بعد عبدا لله اوصيكم و نفسى بتقوى الله و اتباع امره و نهى.

خودم و شما نماز گزاران عزيز را به تقوى الهى دعوت مى كنم.

آخرين جمله حضرت امير اين است كه رحمت الهى شامل حال آن شحصى است كه از عمل صالح زاد و توشه براى سفر آخرت بردارد. « وَ تَزَوَّدَ مِنَ الْعَمَلِ. »

گرچه خدای عالم ارحم الراحمين است ولی رحمت واسعه او بر متقين و بندگان صالح خویش گسترده است. مردى خدمت حضرت ابادر رحمه الله عليه آمد و عرض كرد: « يَا أَبَا ذَرٍّ مَا لَنَا نَكْرَهُ الْمَوْتَ؟ » چرا از مرگ بدمان مى آد؟ فرمودند: « لِيَأْتِكُمْ عَمْرَتُمُ الدُّنْيَا وَ أَخْرَبْتُمُ الْآخِرَةَ فَتَكْرَهُونَ أَنْ تَنْتَقِلُوا مِنْ عُمُرَانِ إِلَى خَرَابٍ. » شما دنيا را آباد كرديد و آخرتتان را ويران ساختيد و از اين كه از عمران و آبادانى به ويرانه و خرابه برويد ، بدتان مى آيد. اين يك حقيقت است كه هر سخن ، هر قدم ، هر كوچك ترين حركتى از ما صادر مى شود آخرت ما را آباد يا ويران مى كند.

پيامبر اسلام (ص) فرمودند: شبى كه مرا به آسمان بردند، داخل بهشت شدم، در آن زمين هاى هموار ديدم كه فرشتگانى در آنها مشغول بنا هستند (ساختمان هاى را) با خشتى از طلا و خشتى از نقره مى سازند و گاهى هم دست از كار مى كشند. به ايشان گفتم: كار شما چگونه است كه گاه امساک کرده و دست ننگه مى داريد؟ گفتند: (منتظر مى شوم) تا مصالح ساختمانى به ما برسد. پرسيدم: مصالح (بنايى) شما چيست؟ گفتند: سخن مومن (كه در دنيا مى گويد) سبحان الله والحمد لله ولا الا الا الله والله اكبر» پس هر وقت او اين ذكر را بگويد، (اين ساختمان را) مى سازيم و هر زمان كه او (زبان) ننگه دارد، ما هم (دست) ننگه مى داريم.

از امام صادق عليه السلام منقول است كه فرمودند: « به راستى كه عمل صالح به بهشت ميرود و آنجا را براى صاحبش آماده مى سازد، همچنان كه مرد، غلامى را مى فرستد كه براى او فرش كند (محل رفاه آماده نمايد) آنگاه قرائت فرمود: « اما الذين امنوا و عملوا الصالحات فلانفسهم يمهدون» كسانى كه ايمان آورده و عمل صالح انجام مى دهند، براى خودشان مهيا مى كنند.

از رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم منقول است فرمودند: «نمازى نيست كه وقتش برسد مگر اينكه فرشته اى از پيش روى مردم بانگ مى زند: برخيزيد به سوى آتش هايتان كه [با اعمال زشت خود] بر پشت هاى خود افروخته ايد و آنها را با نماز خود، خاموش سازيد» در اين حديث اعمال بد، به صورت آتش شعله ور و نماز هم به صورت عامل خاموش كننده ك آتش ارائه شده است.

بنابراين اين اعمال ما در آباد كردن دنيا و آخرتتان نقش دارند. و حضرت ابوذر مى فرمايد شما دنيايتان را آباد كرده ايد و آخرتتان را ويران به همين دليل از مرگ بدتان مى آيد چون مرگ شما را از دنياى آباد به دنياى ويرانه و خراب مى برد. نماز، روزه، حج، زكات و نفقات، بالاخره به وسيله اينها بهشت درست مى شود، بهشت الآن هم موجود است و قصر و حورالعين، نعم بهشتى و ... را بايد در اين دنيا تهيه كنيم. جهنم از اول هم بوده و هست. اما آتش جهنم را خود ما تهيه مى كنيم:

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَ قُودَهَا النَّاسُ وَ الخِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ »^۱

آتش جهنم خود تو هستی، خودت در آنجا آتش می‌گیری. زقوم را خدا در جهنم نمی‌کارد ما خودمان می‌کاریم. زقوم در جهنم يك میوه تلخی است که در روایات می‌خوانیم، اگر کسی از آن بخورد روده‌هایش پاره‌پاره می‌شود.^۲ حمیم جهنم، یعنی آب جوشان را خومان تهیه می‌کنیم.^۳

آن آقا که در محل کارش به خاطر چیزی عصبانی شده، می‌خواهد همه عقده‌هایش را در منزل خالی کند و بر سر هم سرش فریاد می‌کشد، یا آن زن که در برابر همسرش زبان‌درازی می‌کند. همین‌ها حمیم می‌شود، اینها را خودمان تهیه می‌کنیم. وقتی محیط خانه تلخ شد، درخت زقوم می‌شود. وقتی چنین شد، مثلاً در عصر ماه مبارک رمضان پس از تحمل ساعت‌ها گرسنگی و تشنگی برای خودمان در جهنم يك درخت زقوم می‌کاریم. وقتی «زبان‌دراز» شد زمانی که به صحرائی محشر وارد می‌شود، زبانش به قدری دراز است که روی زمین افتاده و مردم آن را لگد می‌کنند، این درازی زبان را خداوند درست نکرده، خودش درست کرده است. درخت زقوم در جهنم را خودمان می‌کاریم. قرآن می‌گوید: در جهنم گرزهایی هست که به فرموده امام باقر(ع) اگر بر سر یکی از جهنمیها بکوبند چندین هزار سال پائین می‌رود. این گرز را خود ما تهیه کرده‌ایم، یعنی وقتی که شخصیت کسی را کوبیدم، عیبجویی کردیم، پشت سر کسی حرف زدیم، پیش رویش چیزی گفتیم و ناراحتش کردیم، این گرز می‌شود، این گرز را خودمان به دست ملائکه می‌دهیم.

آن مرد از ابودر پرسید: « فَكَيْفَ تَرَى قُدُومَنَا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ » حاضر شدن ما در نزد خدا را چگونه می‌بینی؟ فرمودند: « أَمَّا الْمُحْسِنُ فَكَالْغَائِبِ يَقْدَمُ عَلَى أَهْلِهِ -

وَأَمَّا الْمُسِيءُ فَكَالْأَبِيقِ يَقْدَمُ عَلَى مَوْلَاهُ. »

مرد پرسید: « فَكَيْفَ تَرَى حَالَنَا عِنْدَ اللَّهِ. » پس حال ما را در نزد خدا چگونه می‌بینی؟

فرمودند: « اعْرَضُوا أَعْمَالَكُمْ عَلَى كِتَابِ اللَّهِ يَقُولُ اللَّهُ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ. »

مرد پرسید: «أَيْنَ رَحْمَةُ اللَّهِ؟»

اباذر فرمودند: « إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ. »^۴

در یک روایت دیگر امام صادق (ع) فرمودند: مردی به ابودر نامه نوشت که « يَا أَبَا ذَرٍّ أَطْرُقُنِي بِشَيْءٍ مِنَ الْعِلْمِ. » چیزی از علم به من یاد بده .

اباذر نوشت: « أَنْ الْعِلْمَ كَثِيرٌ وَ لَكِنْ إِنْ قَدَرْتَ أَنْ لَا تُسِيئَ إِلَى مَنْ تُحِبُّهُ فَافْعَلْ. » دانش بسیار است، اما تو اگر می‌توانی به کسی که دوستش داری، بدی نکن.

آن شخص گفت مگر می‌شود کسی که کسی را دوست دارد آیا به آن بدی می‌کند؟

ابودر فرمودند: « نَعَمْ نَفْسُكَ أَحَبُّ النَّفْسِ إِلَيْكَ فَإِذَا عَصَيْتَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَقَدْ أَسَأْتَ إِلَيْهَا. »^۵ بلی خودت با این که محبوب‌ترین شخص در نزد خودت هستی ولی وقتی خدا را عصیان می‌کنی به خودت بدی می‌کنی.

خطبه دوم

بسم الله الرحمن الرحيم

^۱ . تحریم، آیه ۶

^۲ . تفسیر العیاشی ج ۲، ص ۲۲۳

^۳ . بحارالانوار ج ۸، ص ۳۴۴

^۴ . إرشاد القلوب إلى الصواب (للديلمي) ؛ ج ۱ ؛ ص ۱۸۲

^۵ . إرشاد القلوب إلى الصواب (للديلمي) ؛ ج ۱ ؛ ص ۱۸۳

الحمد لله الذي لا يبلغ مدحته القائلون و لا يحصى نعمائه العادون و لا يؤدى حقه المجتهدون الذي لا يدركه بعد الهمم و لا يناله غوص الفطن ثم الصلاة و السلام على اشرف الانبياء و المرسلين الذي سمى فى السماء باحمد و فى الارضين بابى القاسم محمد

اللهم صل علي علي اميرالمومنين وعلي فاطمه سيده النساء العالمين وعلي الحسن والحسين سيدي شباب اهل الجنة وعلي علي بن الحسين ومحمد بن علي وجعفر بن محمد وموسي بن جعفر وعلي بن موسي ومحمد بن علي وعلي بن محمد والحسن بن علي والحجه القايم المنتظر عجل الله تعالى فرجه و جعلنا من اعوانه و انصاره والمستشهادين بين يديه

اسغفرالله لى و لكم من جميع الذنوب و الآثام و اتوب اليه

زندگی اجتماعی خصوصا شهر نشینی از سادگی به پیچیدگی حرکت کرده و هر روز بر پیچیدگی آن افزوده است. رسانه ها ، اتباطات رسانه ای ضمن این که مردم را به هم متصل کرده به سرعت فرهنگهای مختلف را در بین مردم رواج می دهد.

خدای متعال پیامبران را فرستاد و دستورات زندگی به آنها داد و آخرین پیامبر الهی کاملترین دین که برنامه زندگی است برای ما آورد. اگر فقط دستورات دین و رهبران دینی بود ، زندگی همراه با اخلاق و معنویت آسان بود ولی در کنار نفس طغیان گر انسان که زیاده خواه است ، طماع است ، سیر ناپذیر است ، دشمنان مکتب انبیاء نیز به امکانات پیشرفته ای مجهز هستند که شب و روز در تلاشند ، ارزشهای مورد پسند خود را که غالبا مخالف ارزشهای الهی است ، به مردم دینا ارائه می کنند.

مردم در فضائی قرار گرفته اند که از تمام اطراف آن پیامهای خطرناک اخلاقی و اعتقادی به سمت او سرازیر است. در چنین فضائی تنها کسانی می توانند به سعادت برسند که فوق العاده مراقب خود و زندگی خویش و اطرافیان باشند.

روزی در یک خانه ۱۰۰ متری چندین خانواده ، چندین عروس با هم در آرامش کامل زندگی می کردند و خیانت و فساد هم کم بود. امروز خانه ها بزرگ شده و امکانات بیشتر شده و رفاه افزایش یافته ولی محبتها و رابطه های عاطفی کمتر شده است. فرزندان طوری شده اند که آماده اند با هزار بدبختی در منازل محقر استیجاری زندگی کنند ولی در خانه پدری که هم بزرگ است و هم رایگان است و هم امکاناتش مجهز است به دلیل این که پدرشان ، مادرشان پیر شده است ، زندگی نمی کنند.

روزی اگر مردی حرفی را می زد گویا دهها چک و سفته داده است و خود را ملزم می دانست که به قولش عا کند ولی امروز وعده می دهد و دهها سفته و چک و ضامن هم دارد ولی نه تنها به وعده اش عمل نمی کند بلکه برای فرار از انجام وعده ای که داده است ، دهها دروغ می گوید.

امروز علی رغم این که علم و دانایی افزایش یافته است ولی معنویت کاهش یافته است. ببینید مردم چه راحت به همدیگر دروغ می گویند ، چه راحت خود را بر دیگران مقدم می دارند ، منافع خود را مقدم بر منافع دیگران می دانند؟ بیش از دو میلیون معتاد که سالانه ۶۰۰ تن مواد مخدر سنتی و ۶۰ تن مواد مخدر صنعتی مصرف می کنند که فقط ماد صنعتی آنها نزدیک به ۵ تریلیون تومان می شود که با این پول هر سال می شود نزدیک به ۵۰ میلیون خانه ساخت ، برای مبارزه با آن ۱۲۰ میلیارد هزینه می کنیم. اینها در روزگاران قدیم نبود.

سالانه ۵۵ میلیارد نخ سیگار در ایران مصرف می شود . در دنیا همین سیگار هر هشت ثانیه یک نفر را می کشد. در کشور ما نیز سیگار کشی رو به افزایش است . هزینه بیماریهای ناشی از سیگار سرسام آور است.

اسراف در مصارف خانگی غوغا می کند و خیلی از مواد غذایی به هدر می رود.

وقتی به جامعه خودمان حتی شهر خودمان نگاه می کنیم می بینیم خیلی از متون دینی فاصله گرفته ایم و به آرامی در دین و دستورات دینی فاصله می گیریم و گرفتاریهایمان نیز افزایش می یابد.
من این مطالب را برای این گفتم که :

اولاً بگوییم بیاید همدیگر را دوست داشته باشیم خیرخواه همدیگر باشیم ، همدیگر را نصیحت کنیم. اگر جوانی دیدید سیگار می کشد پدری کن نصیحتش کن ، اگر دیدی کسی دروغ می گوید و وعده می دهد عمل نمی کند ، با احترام تمام به آن حساسیت نشان بده. البته معلوم است که باید اول خودمان را اصلاح کنیم.

ثانیاً به این نکته توجه کنیم که ما در شهر زندگی می کنیم تنها نیستیم . همسایه ها را فراموش نکنیم. این برای ما مسلمانان بسیار زشت است که از همسایه دیوار به دیوار خود اطلاع نداریم. اصلاً طوری شده است که رفت و آمد دیگر قطع شده و مزاحمت حساب می شود. گرسنه همیشه گرسنه است و سیر هم همیشه سیر است و از هیچ یک از همدیگر خبر ندارند. اگر هیچ کمکی هم نمی توانیم به همدیگر بکنیم لااقل از همدیگر اطلاع داشته باشیم.
پیامبر اکرم (ص) فرمودند : « حُرْمَةُ الْجَارِ عَلَى الْإِنْسَانِ كَحُرْمَةِ أُمَّةٍ »

وقتی می بینیم مولای ما حضرت امیر (ع) بعد از ضربت خوردن که در بستر شهادت می افتد به فرزندانش می فرماید : « الله الله فی جيرانکم، فانها وصية نبیکم، ما زال یوصی بهم حتی ظننا انه سیورثهم» امام کاظم (ع) می فرمایند : « لیس حسن الجوار کف الاذی ولكن حسن الجوار صبرک علی الاذی» امام باقر (ع) نیز فرمودند : « حد الجوار اربعون داراً من کل جانب من بین یدیه و من خلفه و عن یمنه و عن شماله» پیامبر اسلام (ص) می فرمایند : « إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَيَدْفَعُ بِالْمُسْلِمِ الصَّالِحِ عَنِ مَأَةِ أَهْلِ بَيْتٍ مِنْ جِيرَانِهِ الْبَلَاءَ »

نکته سوم که می خواهیم عرض کنیم این است که ما توجه کنید در شهر زندگی می کنیم. امکاناتی که دولت ، شهردار در سطح شهر درست کرده است مال عموم مردم است و مال عموم مردم بودن این نیست که من هم حق دارم شخصی از آن استفاده کنم. خیابان مال جامعه است اگر شخصی بیاید بدون اجازه شهردار یک متر از آن را برای خود برگزیند غاصب است. همانطوری که کارمندان اداری نمی توانند از امکانات دولتی و خودرو دولتی به صورت شخصی استفاده کنند ، خیابان و کوچه هم همینطور است که اگر مزاحم مردم باشد و خلاف مقررات باشد ، تصرف آن حرام است.

مغازه داری که پیاده رو را با آشغال پر می کند ، او مسئول است. مراجع تقلید می فرمایند ریختن آشغال و زباله در جامعه و معابر عمومی توسط مردم به صورت کم یا زیاد اگر بر خلاف مقررات باشد یا موجب آزار و اذیت مؤمنی را فراهم آورد، از لحاظ شرعی، جایز نیست.

کسی که فضای سبز را خراب می کند او مشغول ذمه است و باید خسارتش را پرداخت کند ، کسی که درختی که در کنار خیابان کاشته اند ، خراب می کند کار حرامی می کند و ضامن است. باید در شهرنشینی به این مسائل هم توجه کنیم.